

**Molnárné Bözsike néni
visszaemlékezései**

Nagyecsed – 2018.

Határtalan szegénység

1927-ben születtem Halmoson, ami egy Nagyecsedhez közeli tanya neve. (Halmos, Tibor, Vadaskert, ezek közeli grófi tanyák voltak akkoriban.) Vállajhoz voltam anyakönyvezve. Édesapám Molnár Károly volt.

Még kisgyerekkoromban kerültem ide Előtelekre, ahol most is élek. Egy kis vályogházban éltem gyerekkoromban, ahol egy kis szoba, kis konyha volt csupán. Összesen 14 gyermeket szült édesanyánk, és tízen nőttünk fel. Négyen vagy születéskor, vagy kisgyerekkori betegségben haltak meg. Nagyon nehéz körülmények voltak akkoriban. Alig fértünk el abban a kis házban, emeletes ágyon és a földön is aludtunk. Szinte mindenben nélkülöztünk, helyünk is alig volt, ez olyan nehéz időszak volt, hogy nem szívesen emlékszem vissza még ilyen hosszú idő után sem. Testvéreim mellett két nagybátyám is ott élt, amíg meg nem nősültek.

Édesanyám volt az, aki mindent intézett, átérezte a szegénység nehézségeit, és eközben nagyon sokat kellett dolgoznia is. Ez nagyon sok terhet jelentett, ami sajnos hamar tönkre is tette.

Apám felügyelte a szőlőföldeket

Apám kerülő volt, ami azt jelenti, hogy a környező szőlőföldeket felügyelte. Akkoriban nagyon nagy területen itt szőlőföld volt. Apám feladata a szőlőföldek ellenőrzése volt, hogy az egyes gazdák megbízásából őrizze a szőlőt. Nem pénzért, hanem külön-külön megegyezett a szőlősgazdákkal, hogy ki mennyit és mit adjon neki. Kénytelenek voltak kerülőt fogadni a gazdák, mert ha nem ellenőrizték volna a termést, ellopták volna. Sokszor nekem kellett menni apám béréért, amivel megegyezett az egyes családokkal. Nem pénz volt, hanem termés, kenyér vagy egyéb. Ha eltelt a megbeszélte idő, menni kellett a házakhoz a béréért.

Cserekereskedelem

Nagy szegénységben éltünk akkoriban. A cserekereskedelem nagyon gyakori megoldás volt. Vállaj határában volt egy malom, de lisztet nem lehetett kapni. Volt, amikor megindultunk testvéremmel házról-házra lisztet venni, hátha valaki tud eladni. Akkoriban jegyre adtak lisztet. Nem lehetett annyit venni, amennyit szeretett volna az ember. Nem volt elég, amit adtak egy ekkora családban.

Akkoriban megettük a száraz kenyérhéjat is Manapság meg sokszor látni, még az utcán is, hogy eldobják a kenyeret. Vízet külön hoztak lajtos kocsin, lajtnak mondták erre felé. Vizzel elláttak bennünket. Minden szombaton mértek fejenként sót, paszulyt, disznófejet füstölve, mikor mit. Ezeket a munkásoknak adták szombatonként, ez már nagyon jó volt. Ez egy pluszfizetés volt. A só is szűken volt. Volt, aki Romániából tudott átcsempészni kősót. Azt meg kellett darálni, egész finom szemekre. Mindig volt valamiben hiány, akkoriban ilyen idők voltak,

Nem járhattam iskolába

Elkezdődött az iskola, de az I. osztály után nem tudtam tovább járni, mert nem volt pénz cipőre. Akkor itt laktunk már Előtelken, az iskola Fábiánházán volt majdnem 2 km-re. Voltak tehetősebbek, akiknek volt jobb ruházatuk iskolába járni. Nekem nem jutott ilyenre. Saját magam tanultam meg olvasni, írni. Próbálgattam az írást, a nevemet már hamar le tudtam írni, de a többit is magam kellett megtanulnom. A 14 évet még nem töltöttem be, de már felvettek summásnak. A nagybátyám kérte az ottani vezetőt, mert a családban nagyon kellett a pénz, hogy dolgozzak én is. Először csak fél fizetésre egyeztek meg, mert még gyerek voltam. Summásoknak hívták azokat, akik dolgozni mentek a földekre, ki a határba. Nagyon kemény munka volt, de a végén megkaptam az egész bért, mert bírtam

a felnőttek tempóját, ott jártam ahol a többi. Az idősebbek még rám is szóltak: Miért sietsz annyira, ne menj olyan gyorsan! Csináltam nagy lendülettel, kitartással a kapálást pedig tűzött a nap, meleg volt nyáron.

Üres táskával mentem dolgozni

Még nehezebb volt az az eset, amikor egyik reggel indultam, fogom a táskát nagy rüssel, de nem volt benne semmi enniivaló. Nem volt mit beletennie szegény édesanyámnak. Azt mondta reggel: „Megyek jányom Ecsedre kenyérért”. Megígérte, hogy hoz utánam ebédet a földre. De csak egy kenyeret tudott megvenni, az pedig nagyon kevés volt akkora családnak. Aznap Tiboron úgy osztottak be, hogy lovas szekérrel elvittek Halmosra, és az ottani földön kellett dolgoznunk. Amikor szegény anyám megérkezett Tiborra, nem tudták neki megmondani, hogy pontosan hol vagyok. Én pedig kint dolgoztam a földön reggeli és ebéd nélkül. Voltak munkások, akiknek bővebben volt, és mindegyik adott egy kicsit. Ilyen is előfordult.

Én voltam a legidősebb gyerek, ezért sok hárult rám

Nagyon szegény család voltunk, sokat kellett szenvedni. Majdnem minden évben testvérem született. Én voltam a legnagyobb, így nagyon sok házimunka rám hárult. Aratáskor volt, amikor szegény anyámnak is mennie kellett aratni. Nagyobb koromban dolgoztam cséplőgépnél is. Akkoriban aratás után a földtulajdonosok behordták a terményt az udvarukra, és a cséplőgép házról házra járt. Ahol nagy gazdaság volt, és sok termény, oda vettek fel munkásokat a cséplőgép mellé. Ott dolgoztam, és hazavittem azt a kis pénzt, amit kerestem. Legidősebbként nekem volt a legkeservesebb azokban az időkben a testvéreim közül. Gyorsan fel kellett nőnnöm. Egész gyerekkorom a munkával telt el, vagy kint a

földön, vagy otthon a család segítésében. Sokat kellett mosnom Nem volt még kerek kút. Akkoriban három tanyához volt egy kút. Onnan kellett mindenre vizet hordani. Nyáron volt, mikor szűken volt, vagy kifogyott a víz. Mindenben segíteni kellett otthon édesanyámnak. A kezdeti nagy szegénység után, amikor átköltöztünk a „kisházba”, már tudtak szüleim állatokat venni, volt baromfink is.

Nincstelenség a háború alatt

A világháború alatt az volt a legnehezebb, hogy nem lehetett kapni szinte semmit. Nehéz volt, de a jó, igaz Istenem nem hagyott el! A tanyánkhoz közeli helyről kellett hozni a tejet. Amikor a Nap felesben volt, a csordák bejöttek, utána megfejték őket a gazdák és utána mehettem én is friss tejért. Nagy erdőn kellett keresztülmennem a tejért hetente 2-3-szor. Legtöbbször egyedül mentem, de mindig féltem. Vagy az őzek, amikor hirtelen megugrottak, törték az ágakat. Vagy amikor vihar jött, már dörgött, villámlott, siettem, hogy kijuthassak az erdőből.

Otthoni kenyérsütés

Akkoriban áram még nem volt, csak petróleummal tudtunk világítani. Majd építettünk kemencét is, ami nagy fejlődés volt. Abban tudtunk kenyeret sütni. Meg kellett tanulnom ezeket nagyon fiatalon. A szomszéd látta a sor kenyeret, mondja édesanyámnak: Zsuzsika, nagyon korán felkelt ma! - A lányom már bedagasztotta a kenyeret – felelte. Mire a nap felkelt, én már elsepertem a ház előtt a járdát, az udvart is. Azt mondta erre nekem a szomszéd: - akkor te már férjhez mehatsz!

Nem volt igazságos a földosztás

1946-tól az oroszok elindították a kommunizmust, a földeket

államosították, majd kiosztották egyes családok részére. De nem igazságosan, mert pl.: három hold földet kapott a 2-3személyes család, de mi is, ahol ti zen voltunk gyermekek.

Szüleim eltérőek voltak

A szüleim nem voltak hívők, de édesanyám nagyon jó asszony volt.

Édesapám viszont elég durva ember volt. Édesanyám sokat szenvedett miatta a sok egyéb teher mellett. Elég hamar meg is halt, 50 évesen. Agyvérzést kapott. Aznap, munka után este még bement Mátészalkára, mert végre lehetett zsírt és szalonát kapni, reggelre ért haza. De menni kellett Fábiánra. a beáztatott kendert kiszedni Mindig a sok munka, és a nagycsalád, sajnos túlhajtotta magát. Este rosszul lett. Bevitték a kórházba, de nem tudtak rajta segíteni.

Segítőkész, jóakarók, bizalmas emberek voltak akkor

A szeretet is régen sokkal több volt a hétköznapi emberek körében. Az idegenek egymással bizalmasabbak, jóakarók, segítőkészek voltak. Mára ez is eltűnőben van, mert nagy a Föld gonoszsága, sok a rossz ember, aki a Sátán lelkületét követi. Régen gyakori volt a faluban az összefogás nagyobb munkánál, mint például a kender kikészítésnél.

Összefogás a kender munkálásakor

A kendert nagy kévékbe kötve vízbe raktuk, földet tettünk rá, hogy a víz ne vigye el, majd egy hét áztatás után kellett kiszedni. Fel kellett állítani a kévéket száradni, utána jött a kendertörés. Mi kézzel törtük akkoriban, nem volt pénzünk gépre. Abból lett a szösz, azt a gerebelenen meghúztuk. Az apró tört részt pozdornyának hívtuk, azzal még tüzelni is lehetett. Erre általában több ember végezte ezt a munkát, segítettünk

egymásnak. Hol egyik családnak csináltuk, hol a másiknak. Szívesen segítettünk a falubeli társainknak, és mi is kaptunk segítséget.

Én is mentem segíteni kendert kiszedni, az úton találkoztunk édesanyámmal, ő is jönni akart, de mondtam neki, hogy menjen haza és pihenjen!

20 évesen mentem férjhez

Akkoriban már férjnél voltam, egy kis nyári konyhában laktunk az udvaron. Szüleim adtak egy tehenet, hogy kicsit könnyebben tudjunk élni. Abban a pici nyári konyhában volt benn egy spór (sparhelt vagy fatüzeléses tűzhely) vályogból. Kitapasztottuk, kimeszeltük. Nem sokáig laktunk ott. A házasságkötésünkön (1947) a menyasszonytáncból összegyűlt pénzből vettünk egy borjút és egy kocát. Azzal indultunk anyagilag, majd sikerült egy kis telket venni, és a két kezünkkel építettünk sárból egy kis házat egy kis szobával és konyhával. Én vettem ki a vályogot, amivel a konyhát elkerítettük, a ház falai sárból volt. Patics falnak mondták, ágasok voltak leszúrva, és a közé ment a sár. Minden nap egy kis magasságot raktunk, majd ha megszáradt, utána jött a következő sor. Jöttek többen segíteni. A sárban volt törek, és szalma. Szalmát raktak a sár közé, a töreket előre bekeverték a sárba.

Ahol most lakok, ezen a telken volt ez a kis sárház. Az építkezés nyár végére kész lett, mert jó idők voltak, megszáradt. Én csináltam a mennyezetet is, kentem fel rá a sarat. A szomszéd jött és csodálkozott, hogy ilyet is csinállok. Még fiatal voltam, és 3 évig nem volt gyermekünk. Jól bírtam a munkát. Szép lett a ház, mikor kimeszeltük.

Férjemet baleset érte

Férjesként már kicsit könnyebb volt. Férjem szénosztályozó

volt. Egyszer eltört a lába, mert ez veszélyes munka volt a hatalmas súlyú rakományok miatt. Nagy vaskeretek voltak magasan, amikor ő arra ment, lezuhanva eltörte a lábát. Nagyon messze vitték el kórházba, Békevárosba. Nehéz volt elmenni, látogatni. Sokszor kellett vidéken dolgoznia.

Férjem anyukája hamar meghalt, öten maradtak árván. Az apja újra megnősült, és sokan lettek testvérek. Így ismerte a mi helyzetünket is.

Rendes ember volt a férjem

Szépen éltünk, rendes ember volt a férjem. Amikor én hívó lettem, nem tetszett neki, de nem bántott, nem vert soha ezért. Mi gyerekkorban is jártunk templomba. Egy templomba volt többféle Istentisztelet, mi csak a reformátusra jártunk. Édesanyám tanított minket imádkozni. Szerettem oda is járni. Szórakozóhelyre nem jártam, hiszen nem volt olyan ruhám, amibe elmehettem volna. Búcsúra vagy bálra nem mentem. Szegény anyám is mondta, bár hívtak a lányok, de nem volt ruhám, nem is akartam. A fonóba jártunk. Ott jó volt a társaság, énekeltünk, oda fiúk is jártak. Azt az időtöltést szerettem fiatalon. Nekem úgy volt ruhám, hogy anyám elment dolgozni a módosabbakhoz, és kért valami használt ruhát. Később már lehetett menni Nagykárolyba is dolgozni (Románia), mentem nagymamámmal gyalog. Szép gyöngyvirág volt az út mellett, csokorba szedte, vesszőkosárba rakta, hátára vette. Gyere kislányom, és együtt mentünk eladni. Ilyen szegénység volt.

Ismertem Nagyecseden hívőket

Mivel apám kerülő volt, sokan jártak hozzánk, bejöttek, ha volt kérdeznivalójuk. Ezek az emberek sokszor adtak

ajándékba ezt-azt. Gróf Dániel hívő ember volt itt Nagyecsedén, és nem tudott úgy elmenni innen, hogy ne adjon valamit. Szüleim ismertek hívőket a faluból. Így én is látásból ismertem pár hívő embert, sőt a szembe szomszéd idős néni is hívő nazarénus volt. Szántóné Juliska néni. Két lánya is volt neki, szintén hívők. Akkoriban több kapcsolat volt a szomszédok között. Jobban ismerték az emberek azokat, akik egymás mellett éltek. Nagymamám is ott lakott a szomszédos házban, Istenfélő volt, de nem nazarénus. Volt egy kis Bibliája, de nem tudott olvasni. Gyakran áthozta, hogy „olvasd már el nekem ezt és ezt!” Olvasgattam neki részeket a Bibliából. Sokszor kicsit nehezteltem is rá, hogy dolgom volna, de csak elolvastam neki, amit kért.

Gyere kedves!

Akkoriban kedden és csütörtökön volt Gyülekezet Ecseden. Tudtam, hogy Juliska néni mindig megy. Gondoltam megszólítom, megkérdem, mert éreztem azt a késztetést, hogy én is elmenjek. Egyik reggel kimentem, megszólítottam: Juliska néni, nem megy Gyülekezetbe? De megyek jányom, miért kérde? Ekkor rám jött a sírás. - Mert szeretnék én is menni! - Gyülekezetbe? - Igen. - Gyere, kedves!

Korán fel kellett kelni, mert vagy hétköznap egy korai buszjáratral lehetett bemenni Ecsedre, vagy vasárnap gyalog kellett megtenni az utat. Férjem sokat nem volt itthon, és szabadabb voltam. Elmentem Gyülekezetbe, majd utána Juliska néni átjött hozzám, és adott egy Szentírást, hogy olvassam. Olvasgattam és minden megmaradt a fejemben. Ezt se lehet, azt se lehet. El kell hagyni dolgokat az életemből. De az is benne volt a fejemben, hogy a legtöbb testvérem itt lakott a faluban, mit fognak majd szólni?

De elmentem többször a Gyülekezetbe, ahol szeretettel fogadtak. Nem is maradtam el, mindig jártam. Sokat foglalkoztam a Szentírással, énekeskönyvem is volt. Sokat

olvastam, volt, amikor éjfélig is. Juliska néni mellett még egy hívő lakott itt a szomszédságban. Velük tudtam ezekről beszélgetni.

Csak itt vagyok nyugodt

Akkoriban Ecseden kellett intézni minden hivatalos ügyet. Mindig azt a napot választottam, hogy bemegyek vásárolni vagy ügyet intézni Ecsedre, amikor Gyülekezeti nap volt. Mostoha anyám is mondta, hogy eljönne ő is, volt is vagy kétszer. Apám észrevette, és nem engedte többet.

Sokszor férjem is megszólt, én azt feleltem: „nem bánom, hogy mit mondol. De engem innen ki nem veszel! Én ezt nem hagyom!” Inkább képes lettem volna elválni. Nem mentem máshova sem, csak itt vagyok nyugodt. Végül férjem elfogadta, és nem bántott érte.

Volt itt olyan hívő néni is, akinek a férje, amikor megtudta, hogy Gyülekezetbe jár, még a cipőjét is szétvágta, hogy ne tudjon elmenni. Nem is jött többet. Hála a jó Atyámnak, férjem nem volt ilyen szigorú, és miután én eljutottam, Karácsonykor két alkalommal eljött. Akkoriban hívő férfivel dolgozott. Nem ellenezte a hitéletet, de nem vette komolyan. Én mindenben iparkodtam kedvét keresni, jó asszonyként mindent megcsinálni már szombaton, hogy hiba ne legyen, és vasárnap szabadon mehessek. Reggel már fél nyolckor mindig elindultunk, innen gyalog mentünk, ami 4,5 km. Észre sem vettük. Télen egyszer ketten Mariska nénivel olyan időt kaptunk! Még hó nem volt, de nagyon hideg lett. Nem úgy volt, hogy olyan kabát van, amit akarunk. Még kabátunk sem volt, csak egy nyakba valónk. Fejünkre vettük, fújta a szél, hideg volt. Mikor vége volt a Gyülekezetnek – mert délben mindig hazajöttünk – minden fehér, leesett a hó, és fújta a szél. Na, Mariska, hogy megyünk haza? Elindultunk. Ecsed szélén a sertéstelepnél már nem láttuk, hogy hol az út. Volt, amikor azt vettük észre, hogy az árok szélén megyünk. Mariska néni azt

mondja: Kapok én a férjemtől majd, ha hazaérek! Hazaértünk nagy nehezen. Másnap elmondta: Tudod mit mondott a férjem? Hogy neked elment az eszed! Teljesen nincs eszed, hogy ilyen időben elmentél! Elválok, és majd a hívők fognak eltartani!

Mostoha anyám nagyon szeretett

Nem volt kabátunk, mert akkoriban nagyon drága volt, meg nem volt olyan divat. Rétegesen öltöztünk és mentünk.

Mikor megtértem, és a kegyelmet elnyertem, tehát hívő ember lettem, a testvéreim még a tájamra sem jöttek sokáig. Akkor már volt mostoha anyám, aki nagyon szeretett. Apám nem volt szerető szívű, a mostohaanyám is sokat panaszkodott rá. Ő olyan csúnyákat mondott rám, hogy említeni sem méltó. Egyik régi Jány cimborám, a bankban letámadott, ahol a legtöbben voltak: Te nem szégyelled magad, lejáratod a családot! Válaszoltam: - Figyelj ide, nem baj, hogy lejáratom a családomat. Ha ez szerinted baj, akkor ne engedd a gyermekedet az enyémhez! Azt mondta: - Mennyivel jobb ez a templom itt, miért kell menni oda?

Kétféle utat ismertem meg

Amikor már felfogtam a Szentírás szavait, nem volt már bizalmam ahhoz a templomhoz. Kétféle utat ismertem meg. A gyermekkorból a református vagy katolikus templomot, és a Szentírás alapján, amit a nazarénus hívők hirdettek. Sokat imádkoztam, hogy a jó Isten mutassa meg nekem, hogy melyik az igazi. Miután hívő lettem, a férjem sem ment oda a falubeli templomba. A pap persze észrevette. A kislányom, amikor iskolás lett, nem engedte, hogy „kátéba” (református iskolába) járjon. Az volt a baj, hogy nem engedtem megkeresztelni a gyermekemet. Ez volt a nagy baj. A testvérem nagyokos lett, összebeszélte a férjemmel a hátam mögött, hogy megkeresztelik. Semmit nem tudtam, hogy megvették neki a

fehér ruhát. Majd egy vasárnap készül férjem is a templomba, és mondják, hogy mit akarnak. Mondtam, hogy semmi baj nincs, de ki találta ki ezt? A sógorom presbiter volt, azért volt a testvérem ebben főszervező. Mondtam is neki később: Látod, mit csináltál? - Jaj, ne haragudj rám, többet ilyet nem csinálok, úgy félttem, hogy nem fogod engedni. Felőlem. - mondtam. Gondolj bele, hogy ez a gyerek sose ment előtte sem templomba, azóta sem, így van értelme? Nem is hiányzott az neki. Nem haragszom, de lehetett volna szólni.

Nem volt emiatt veszekedés, vagy vita. Mintha semmi nem történt volna. Aki most itt lakik végszomszéd, a lányom, róla van szó. Azóta is keresztanyának hívja a testvéremet. De nem járt azóta sem templomba, nem jár itt már senki, manapság már a hívő is széjjelhúz. De ez meg van írva, hogy lesznek szakadások. Nagyok sok tanításban halljuk, hogy el kell gondolkozni, hogy hogyan állunk majd meg az ítéletben?

60 évvel ezelőtt másabb volt a Gyülekezet

Amikor 60 évvel ezelőtt el kezdtem járni, sokkal másabb volt a Gyülekezet. A fegyelem is. Vasárnap semmi más munkát nem végeztünk, tényleg figyeltünk arra, hogy a vasárnapnál még a család se legyen fontosabb.

Az öltözet is teljesen más volt, hiszen az Úr Jézus mondta, hogy „a beszédeitekből, ruházatokból ismernek meg titeket”. Én, amikor férjhez mentem, bekötöttem a fejemet, azóta ez nem maradt el. Pedig akkor még nem voltam hívő.

Most pedig már átlátszóbb kendővel is beköthetnék a fejüket, de sokan azt sem teszik.

Én már évek óta sehova nem tudok elmenni Gyülekezetbe. Nagyon jó, ha valaki eljön, de ha felhív, az is jó. Nem tudom eléggé megköszönni az én jó Atyámnak, hogy szinte minden kéthetente, amikor látogatják a Gyülekezetünket, és kísérik az Istentiszteletben, engem meglátogatnak. Ez olyan jól esik nekem!

Volt olyan is, amikor fiatalok jöttek messziről Nagyecsedre, és engem is eljöttek meglátogatni. Nagyon feltűnő volt, ahogy itt voltak, hogy állandóan villogtattak. Akárhova néztem, villogtak. Fényképeztek. Olyan szomorúság fogott el. Hogy megváltozott egy hívői találkozás! Szépen énekeltek, majd elköszöntek, elmentek. Kis idő után kinéztem, hogy a kiskapu be van e zárva. Hát látom, hogy ott vannak az udvaron, egyik áll, a másik guggol: te ide menj, te oda állj - és fényképezkedtek.

A régi időben, amikor egyik nőtestvér kiment Amerikába, és utólag kért innen az unokákról fényképet, nem volt neki megengedve. Akkoriban el kellett menni készíttetni fényképet, és a Gyülekezetben ez nem volt megengedve. Nem is küldött a hittestvér, mert engedelmes volt. Emlékszem rá, hogy nagy fegyelem volt, de kellett. Nagyon kellett. Akkor nem sértődött meg a másik, ha valaki megszólította valami hiányosságáért. Ma már egy fiatal nem szólíthat meg egy idős, hogy pl. kösd be a fejed vagy ilyen. Megsértődik azonnal. Mi örültünk az ilyennek. Akkor még fiatal hívő voltam, és egyik Húsvéton szandál volt rajtam. Úgy volt rendszeresen, hogy már az utca végén összetalálkoztunk többen, gyalog mentünk így Gyülekezetbe. Egyikük kérdezte: - Nincsen cipőd? - Nincs kedves, miért kérded? – feleltem. - Hogy szandál van a lábadon. Örültem a kérdésnek. Bárki bármivel megszólított, örültünk. Ma már nem örül, megsértődik és nem is szól. Manapság már túl okosak a fiatalok, úgy érzem.

Amit a világ tesz, nem tehetjük

De az Úr azt tanítja, hogy amit a világ tesz, azt nem tehetjük, hiszen onnan jöttünk ki. Azokat nekünk már előre el kellett hagyni, és ezt tudni kellett. Tudni kell már akkor, amikor újjászületünk, hogy utána már ne kövessük a világot. Ma ez a dolog nem jól van. A tisztességes dolgok évtizedek alatt eltűnnek, kihálnak.

Egyik atyafi kérdezett, hogy milyen volt a hitélet akkoriban. Azt feleltem: Nem tudom még hasonlítani sem a mostanira. Hogy miért? Hát nem észrevehető? Pedig már az öltözetről észre lehet venni. Vagy a beszédről, viselkedésről. Az Úr azt mondja: vigyázzatok, hogy kísértetbe ne essetek! Pláne most, ha valaha vigyázni kellett, most nagyon. Az embernek a saját családja is lehet ellensége. Az Úr nem ígért itt rózsás utat. Hát Ő mit hordott? Ő nem volt rá méltó, hogy minden gúnyt, szégyent és halált vállalt értünk. Meghalt értünk. Ne is próbáljuk kikerülni a keresztet.

Előttünk van a tanács, az Úr elibénk adja, el kell azt fogadni. Olyan nagy áldás, hogy az előjáróink a Szentlélek által figyelmeltetnek, lelkeket gyógyítanak.

Teljes igyekezettel

Ebben a helyzetben tudjuk, hogy az Ige szerint is nagyon nehéz igaz hitre jutni. Mert le kell mondani sok mindenről. Aki megismeri ezt a lelki utat, és tiszta szívéből a megtérés felé indul, annak az Úr segít. Csak kérni kell, és örülhetünk, ha megkapjuk. Ő segít. Akkoriban minden második hétben kértem a kegyelmet. Teljes igyekezettel, hogy az Úr megsegít, és ott lesz mellettem a megtérésben, bizonyágtételben. Szép évek voltak fiatalkoromban, amikor a Gyülekezet tagjaként élhettem. Voltak nehézségek, de a Gyülekezetben mindig lelki felüdülést találtam. Majd amikor a földet elvették a családoktól, be kellett szolgáltatni, a munkaképes emberek, családok elköltöztek. Először a fiatal ment el munkát keresni nagyobb városba, majd mentek utána a szülei. A megidősödött szülők öregotthonba kerültek, és így a Nagyecsed-i Gyülekezet folyamatosan fogyott.

Özvegyen maradtam

Férjem hamar meghalt, 62 évesen. Hirtelen jött a betegség. Húsvét volt, mikor hazaértem Gyülekezetből, de nem volt itthon. Látom, hogy a másik utcában van, locsolkodni volt. Mikor hazajött, mondom neki: - Miért csinálod ezt, hát megillet ez már téged? Nem illet ez már meg. - De miért baj, nem ittam én semmit! Egyébként nem volt italos, de volt szőlője és megitta a magáét, ami volt itthon. A testvérem is mondja, hogy Bálint sógor – a férjem – nem ivott semmit! Ez már mutatta, hogy betegsége volt, mert szerette azért az italt. Észrevettem, hogy az én gyógyszeremből szed be. Mondtam neki: - Nem ezt kell szedni, hanem el kell menned orvoshoz. De nem ment rögtön, csak később, amikor már jobban érezte a baját. Járt ki orvos ide, elment hozzá, aki be is utalta vizsgálatra. Megvizsgálták, majd hazaengedték. Utána vissza kellett menni a házi orvoshoz, aki megírta a problémát. Kérem: Mit mondtak, mi a baj? - Kiírtak sok gyógyszert, az orvos szerint minél előbb ki kell váltani. Mikor hazahozta azt a sok gyógyszert, tele az asztal, de mind injekció volt, nem tableta. A doktor jött ide beadni neki. Nem sokat kellett beadni, mert egyik vasárnap reggel indultam volna Gyülekezetbe, amikor jön az orvos. Kérde: hogy van a Molnár bácsi? - Nem jól, mert éjjel arra ébredtem, hogy világ van minden fele. Láttam, hogy hányt a lavórban, én azt ki öntöttem. Az orvos azt mondta: - jó lett volna látnom, hogy mit hányt. Hívnom kell mentőt, mert itt nagy a baj. - De ne tessék hívni, hiszen vasárnap van, nincsenek orvosok. - Tessék nyugodt lenni Molnár néni, vannak orvosok, a feleségem is ott dolgozik, tessék megnyugodni. Be kell vinni a kórházba. Bevitték, nem is jött haza. Én is beteg voltam épp akkor, ezért az első héten a család látogatta. Mikor bementem, az orvossal is beszéltem. Azt mondta: tessék leülni, elmagyarázom magának úgy, ahogy van. Sajnos nem sok ideje van hátra a férjének. Mikor ezt mondta, hozzáfogtam sírni. - Most nem azért mondtam, hogy

sírjon, de meg kell értenie, hogy nincs sok ideje. Fogják tovább vinni, de hiába, mert nem fog meggyógyulni. A férje szeretné, én mindent megteszek, de nincs sok ideje. Bevitték a Sóstóra, onnan Nyíregyházára. Ünnepe volt – talán Pünkösöd, akkor is Gyülekezetben voltam. Hazaértem, és jön a postás. Ő mondta: - Molnár néni, meghalt a férje.

Türelemmel hordani

És én voltam mindig beteges. 1974-ben már leszázalékoltak, először 1 évre majd utána véglegesen. Ezt nem gondoltam volna, bárki mondja, hogy ezt az időt megérem. A drága jó Atya így látja jónak. Nem érzem még tehernek sem. „Türelemmel hordjátok, terhét ne fájlaljátok” Így van, így fogadjuk. Legalább közelebb volna ismerős, rokon. Egy testvérem van itt helyben, de most már ő sem tud meglátogatni. Aki hordja az ebédet, attól kérdem, hogy hogy van? Ő mondta nemrég, hogy orvost hívtak hozzá, mert rosszul lett. Most már nem várhatom őt sem. A múltkor mondtam neki: - Gyere testvérem, mert ki fog engem felöltöztetni? - Lehet, hogy én elébb meghalok, mint te – mondta. Ez is lehet, de nem tudjuk. Ő volt kétszer a Gyülekezetben, de többször nem. Az Istennek ajándéka nem megvehető. Sem pénzen, sem máshogy. Nem tudjuk a másik ember szívébe beletenni.

Az Úr nagyon türelmes

Szívem kívánsága, hogy a gyermekeim, ha megértenék egyszer, hogy a lelküket hogyan menthetnék meg az örök kárhozattól. Az Úr nagyon türelmes volt velem is, sokat várt. Gyermekeimre is vár még, csak nehogy elkéssenek! Mást nem tudok tenni érdekükben, csak imádkozom értük, és igyekszem életemben bemutatni, hogy a jó Istennel együtt élni mennyivel több, mint hitetlenül.

A legfontosabb a lelki erő

Most egyedül élek itt, de egyedül soha nem vagyok. Az én mennyei Atyám mindig velem van. Minden vasárnap hallgatók Istentiszteletet kazettáról, pedig előtte soha nem hallgattam. Most éppen úgy hallgatom, mint régen a Gyülekezetben. A rádióból a hírek nem érdekelnek, csak az Úr dolgaival foglalkozok. Azon gondolkozok, és ebben nem zavar meg a zajos világ. A testi erőm már nagyon kevés, de nem bánom, hiszen a legfontosabb a lelki erő. Csak annyit kérek az Úrtól, hogy az értelmemet őrizze meg az utolsó napig, hogy mindig tudjam, hogy mit szólok. Nehogy az én Atyámat megszomorítsam az én szólásommal. Eddig ezt megkaptam, és hiszem, hogy meghallgatja az imámat. Mindig velem volt, most is velem van. Kívánom, hogy maradjak az Ő közelében mindörökké!